

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre . . . . . 6 korona.
Egyes szám ára 6 fillér.

MEGJELNIK HETENKÉNT EGYSZER:
pénteken és minden törvény-
hatósági bizottsági közgyűlést
megelőző és követő napon.

A VÁROS

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Városi könyvnyomda-vállalat
Irodájában.

Ide küldendők a kéziratok és
előfizetési díjak.

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Főszerkesztő: **VECSEY IMRE.** * Felelős szerkesztő: **KONCZ ÁKOS.**

Kiadótulajdonos: **A VÁROSI KÖNYVNYOMDA-VÁLLALAT.**

Rendőrségünkről.

— Ajánlva a bizottsági tag urak figyelmébe. —

Sok szó esett mostanság rendőrségünkről. A nagy közönség és a helyi lapok egyaránt leszólták azt és valljuk meg az igazat, hogy sok tekintetben rá is szolgál rendőrségünk a megrovásra. Azok azonban, akik erős kritikával bántak el a rendőrséggel, leginkább a rendőrség vezetőjét: a főkapitányt ütik, holott nem az ő személyében kell keresnünk a hibát, hanem magában rendőrségünk szervezetében. Kimutatta ezt a rendőri ügyek egyik kiváló szakembere: dr. *Könyves Tóth Mihály* rendőrkapitány egyik helyi lapban és mi teljesen igazat adunk okoskodásának, mely szintén a szervezetben és különösen a legénységi létszám csekélységében mutat rá a bajok forrására.

Debreczen ma már nagy város, azt tehát mindenki beláthatja, hogy a rendőrlegénység jelenlegi létszámával rendet tartani nem lehet. Legyen bár az a főkapitány a világ első rendőri kapacitása, ember nélkül nem tarthatja szemmel a város közbiztonságát még abban az esetben sem, ha a mostani kézbesítői és egyéb szolgálatra alkalmazott rendőröket is beosztja utcai és külső szolgálatra. Ha azt akarjuk, hogy közbiztonságunk mintaszerű legyen, ne sajnáljuk a költséget, hanem hozzunk áldozatokat a saját életünk és vagyonunk biztonsága érdekében. Ne garaszkodjunk, hanem nyissuk meg az erszényünket a rend és közbiztonság érdekében. Azt se feledjük el, hogy az a néhány rendőr nem tehet éjjel-nappal szolgálatot, valami pihenés nekik is csak kell. Ezeket a mellék tekin-
teteket azonban nálunk nem veszik figyelembe, hanem akkor jajgatnak, mikor a méliusz-téri esethez hasonló dolgok jönnek elő.

A közbiztonság mindenesetre sokkal jobb lábon állana nálunk, ha a csendőrség behozatalát nem szavazta volna le a törvényhatósági bizottsági közgyűlés többsége. De nekünk öröklött hibánk, hogy mindent pártpolitikai nézőpontokkal ítélünk meg. Folytonosan azt az antonomiát hangoztatjuk, amely annyira összezsugorodott, hogy a kormány nélkül mit sem tehetünk. És mit érünk gyakorlatban úgy sem létező, csak képzelt autonomikus jogokkal, mikor közbiztonságunk alábbvaló mindennél. A város közepén verhetnek bennünket agyon, elrabolhatnak mindenünket és ha egy-egy ilyen nagyobb szabású büntény előfordul, ütjük a rendőrséget, mely fejében és részeiben tehetetlen. A függetlenségre való törekvés semmi szervi összefüggésben sincs a csendőrség behozatalával és lehet valaki bizonyára nagyon jó hazafi akkor is, ha csendőrök őrzik életét és vagyonát. De ha már olyan rettenetes nagy magyarok vagyunk, hogy nem kell se testünknek, se lelkünknek a magyar csendőrség, akkor legalább szavazzunk meg oly

összeget rendőrségünk céljaira, hogy az minden tekintetben jól és lelkiismeretesen teljesítse kötelességét. Nem kívánjuk mi rendőrségünk fogyatkozásait és hibáit szépitgetni, sem a rendőrség vezetőjét védelmezni, mert valljuk azt, hogy rendőrlegénységünk nincs szolgálatra kiképezve, nagy részének az udvariasságról, szolgálatkészségről fogalma sincs, bátorsága sem csodálandó, elismerjük hogy fizetése gyarló és szolgálattal túl van terhelve, de mindezeknek, mint említettük, maga a szervezet az oka, mely ismét azért rossz, mert kevés az ember a rend fenntartására úgy, hogy éjjelenként csakugyan elvétve találunk egy-egy rendőrt, sőt utcásorokat járhatunk be és rendőrrel nem találkozunk. És mindezen fogyatkozások láttára mégsem okoljuk a főkapitányt, akiben lehet mérhetetlen buzgóság és nagy jóakarat, de eszközök hiányában tétlenségre van kárhóztatva.

Hogy városunk közbiztonsága csak tűrhető is legyen, legalább ötven legénnyel kell a létszámot felemelni, a kézbesítő rendőröket rendőri szolgálatba osztani, a hivataloknál lebzselőket szintén kirendelni és akkor 150 emberrel, hacsak fele lesz is szolgálatban, már javíthatunk a helyzeten, ha már egyáltalában sérti hazafiságunkat a csendőrség behozatala. Mig ezek meg nem történnek, mig törvényhatósági bizottsági tagjaink idegenkednek a rendőrség állományának szaporításától, addig viseljük el türelemmel garasos politikájuk mérges és fanyar gyümölcseit. Ha majd modern intézménynyé fejlesztik városunk rendőrségét, ha a legénység közé a megélhetést biztosító javadalma-zással a rendőri szolgálatra rátermett embereket vesznek fel, ha nem jajognak egynehány százalék pótdadó emelkedés miatt, akkor kritikájukkal teljesen jogos téren fognak mozogni, addig azonban legalább is nem igazságos dolog részükről a rendőrség leszólása.

A tanács csak nemrég is javaslatlalt lépett a közgyűlés elé a rendőrlegénység állományának szaporítását kérve és mily nagy volt egyesek jajongása és szörnyüködése a kiadások miatt. Elfeledik ezek a jó urak, hogy dobbal nem lehet verebet fogni és pénz nélkül nem lehet jó rendőrséget szervezni. Pedig mily elenyésző csekély összeget kért a tanács! Ha most már még több emberre lesz szükség, amint már is volna, milyen nagy lesz azok szörnyüködése, akik most lepocskolják a rendőrséget. Csodáljuk, hogy közülök valaki még azt nem indítványozta, hogy hozzuk vissza azt az időt, mikor *dárdát* állítottak a pitvarba és azon éjjel az járta be a várost, akinél a *dárdát* elhelyezték.

Hátha a *dárdától* a *Sóvágó-féle* emberck jobban megijednek!

Debreczen multjából.

Régi tanácsi határozatok.

— *Intelmek a tiszteletes és professor uraknak.* —

— Harmadik közlemény. —

Tiszteletes R. M. uramat a magisztrátus a 17-ik század végén meghívta praedikátornak, vagyis elrendelte, hogy hivatal adódjék ő kelmének. Tiszteletes R. M. uram azonban nehéz természetű volt és sem az emberekkel, de különösen a familiájával nem tudott békességben lenni. Admonálta is a magisztrátus nem egyszer, majd azzal fenyegette, hogy tisztétől priválja. Később a tiszteletes urat Kecskemétre hívták praedikátornak, ő szeretett volna elmenni, de a magisztrátus — mivel időközben megjavította naturáját — nem adott neki elbocsátást. E miatt aztán elégedetlenkedett és 1707-ben a dolgot művelt, hogy a magisztrátus elmozdította tisztétől »mivel feleségével kezdetül fogva alkalmatlanul élván, sokszor sok izben összebékeltették, közelebb az elmúlt Szombaton sok motskolódásai után reconcíaltattanak és viszonttag megújította ő kegyelme, feleségét kegyetlenül megverte, taglotta, Isten s a szent Angyalok előtt tett fogadása ellen«.

Később azonban újból meghívatott Tiszteletes R. M. uram és nem is hallik reá panasz, hanem 1718-ban a város praedikátorai összekaptak a scholabéli professorokkal, úgy, hogy a magisztrátusnak kellett a harczolókat admoneálni. »A magisztrátus és a Comunitas nagyszomorúsággal értette T. Praedikátor s Professor uraimék között való egyenlenséget, holott akiknek kellene másoknak is jó Példát adni és az szeretetet őbserválni, s másokat is inteni, csudára méltó dolog, hogy indulatjokat nem akarják compescálni ennyi admonitiók után is. Azért senzel pro semper statuáltatik:

1. Minthogy az esperest, mind első Praedikátor ezen Ecclesiában, a Collegatus tartozik illendő reverentiával lenni ő Kegyelmehez. És midőn az T. N. Tanács szükséges dolgokat akar proponáltatni, ő Kegyelmeének üzenvén, comparealjanak mindnyájan ő Kegyelme házához, vagy az hová az Consistorium determináltatik, úgy egymás között is ha mi Ecclesia javára való dolgot látnak, conferaljanak gyakran egymás között, úgy az atyafiságos szeretet is jobban gyarapodik.

2. Ugyan T. R. M. uramnak javaltatik: Háza népével botránykoztatás nélkül éljen. A Praedikálás közben lassabb vehementiával is beéri, sőt jobban meghallatszik az szavának hangja.

3. Ha Tisztjéhez képest Visitatoria ki fog menni ő Kegyelme, a Collegatus ő Kegyelme a functióján szolgáljanak az kik érkeznek, Collegatus hire nélkül pedig soha el ne menjen, sokáig is oda ne mulasson.

4. Tiszteletes V. Gy. uram singulariter arra admoneáltatik, mások ellen ne praedikáljon, illendőképén Esperest urtól dependeáljon. Minden hirt Praedikáló székre ne vigyen, hanem amit ért, mely correctióra való volna insinuálja az magistrátusnak. Vastag similitudokkal in Sacris ne éljen, mint az bornyu bélyegzés, más malomba darál Szent Jakab etc. — Ha szükséges dolgában kimegyen, Collegáinak hirt tegyen, jó dispositiót hadgyon functiója felől.

5. Mindnyájan de religio moderálják, úgy magokat, mind az beszédben, mind az gesztusban, hogy ha idegen emberek találnak is benn lenni az Templomban, meg ne botránkozzanak, az botránkoztatás eltávoztattassék, kivált az Vallás ellen való szólásban okosak legyenek.

6. Tanuljanak, tanítsanak az idő állapotjához képest,

az czivódás matériája gyökere inkább találtassék azzal, mint egyéb dolgokról való meditatioval; egymás tudományát a Praedicáló székből ne hánytorgassák és refutálják.

7. A Canonokhoz kötelesek lévén, gyakran bele tekintsenek.

8. Ha valamelyik ő Kegyelme közül, vagy az elmúlt motskolódásokat renoválja, vagy újakat formál, comperta rei veritate esztendejének kitelése előtt absolváltassék.

9. Tiszteletes Professor uraimékkal szép atyafiságot tartván és harmoniát, az Scholákat és Classisokat gyakran vizsgálják, visitálják, Professorokat Disputatiokat meghallgassák, mikor érkeznek«.

Ezen statutum az Nemes Város Pecséte alatt meg is küldetik ő kegyelmeknek.

A tanács intése nem maradt foganat nélkül, mert hosszú időn keresztül békességes viszonyban éltek a praedikátor urak a scholabéli professorokkal.

Közli: K. A.

Hirek.

— **Az alispán bucsuzása.** Rásó Gyula kir. tanácsos, alispán a mult héten vett bucsut Hajdu vármegye közönségétől. Az alispán, ki negyvenéven át szolgálta legjobb meggyőződésével Hajdu vármegyét, meghatottan távozott alispáni székéből. Utódjául *Weszprémy Zoltán* vármegyei főjegyzőt és *Kovács Gyula* országgyűlési képviselőt emlegetik. Ki lesz a győztes a két érdemes férfiú közül, még nem tudjuk megmondani.

— **Bernáth Elemér halála.** Bernátfalvi *Bernáth Elemér*, a debreczeni kir. ítélőtábla elnöke, a kiváló jogász és társadalmi életünk kimagasló alakja f. hó 12-ikén elhunyt hosszas betegség után 60 éves korában. A megboldogultat rövid ima után 13-ikán délután kiszállították a pályaudvarra, honnan elvitték Magyar-Sasra (Zemplén vármegye), hol másnap a családi sírboltba helyezték. A megboldogultat fájdalmas érzéssel siratja gyászbaborult családja, az igazságszolgáltatás és az uri társadalom. A temetésen sokan voltak jelen városunkból is.

— **A tiszti főorvos gyász.** Mélységes bánat érte városunk köztisztviselőiben álló tiszti főorvosát, *Sárváry Gyula* drt és családját. Forrón szeretett neje, a legjobb anya váratlanul elhunyt szívszélhűdésben. A boldog családi életnek legbecesebb láncszeme tört el halálával; az edes jó anya, kinek háza boldogsága volt mindennapi gondja és imája, nincs többé. Ritka szívjóság és a női erények minden gazdagsága lakott a megboldogultban, nem csoda tehát, ha az egész város elvitte ravatalára könnyeit és megemlékezésének virágait. A fájdalom mélységének láttára még vigasztalást sem tudunk nyújtani azoknak, kik ma mindenüket siratják. Csakis a jó Isten adhat gyógyírt kegyelmének teljességéből. Béke lengje körül a megboldogult hamvait és emlékezetét tartsa örök időn a szeretet.

A megboldogult urasszony temetése a város közönségének nagy részvéte mellett ment végbe. *Wolafka Nándor* püspök szentelte be a koporsót, melyet elborítottak a virágok.

— **A kir. ügyész áthelyezése.** *Galánffy Lajos* kir. ügyészt az igazságügyi miniszter *Szatmárra* helyezte át törvényszéki birói minőségben. A helyi lapok — bizonyára jó információ után — azt írják, hogy a királyi ügyész áthelyezése azért történt, mivel *Galánffy Lajos* jogi értekeit sértette az igazságügyi miniszter ama rendelete, mellyel a ki-

rályi ügyészeket bizta meg a megyék által nem szívesen látott új főispánok installációjánál végzendő szerepkörrel és ez ellen felírt az igazságügyi kormányhoz. Galánffy Lajos nyilatkozott ez ügyben és kijelentette, hogy ügyészi állásától való felmentése saját kérelmére történt.

— **A muzeumi bizottság ülése.** A muzeumi bizottság a héten ülést tartott Oláh Károly elnöklésével. Az elnök bejelentette, hogy a muzeum elfoglalta új helyiségét. Azután megállapították a jövő évi ásatások tervét, kimondván, hogy elsőben is a Basahalmát kutatják fel. A bizottság már most kíván gondoskodni a muzeumi őri állásról és azt javasolja a tanácsnak, hogy egy évre szabadságolja **Zollai** Lajos közlevéltári segédet és bizza meg a muzeumi őri teendőket. Végül a bizottság azt javasolja a tanácsnak, hogy **Löfkovits Arthur**, a bőkezű Mecénás bizassék meg a muzeum igazgatásával; míg **Péter Gábort** tiszteletbeli muzeumi őrnek ajánlja. Több apró ügy elintézése után a muzeumi bizottság megtekintette a muzeum új helyiségeit és berendezését.

— **A műpártoló egyesületből.** A műpártoló egyesület december 5-ikén képzésként rendez, melyen a hazai festők mind résztvesznek. A szállítást **Bosznay István** főiskolai tanár, festőművész rendezi.

-- **Pályázatok.** **Domahidy Elemér** főispán 1905. december 1. lejáratával pályázatot hirdetett az alispáni és egy szolgabírói hely betöltésére. Az alispán javadalmá 6400 kor. fizetés, 1120 kor. utiátalány; míg a szolgabíróé 2000 kor. fizetés és 350 korona lakáspénz.

— **Valami a kofákról.** Nem egyszer szólaltunk fel már a kofák durvasága és neveltelensége ellen. Nem kívánja ugyan a vásárló közönség, hogy a kofák szalonba illő társalgást folytassanak, annyit azonban joggal megvárhat, hogy durva, piszkos megjegyzéseiket tartásuk meg maguknak. Ha a vevő alkudni mer, vagy a silány élelmiszerekre igazságos megjegyzést tesz, felpattannak a durva lelkek és ugyancsak leszólják a szegény és jómódu vásárlót-egyaránt. Emellett a tejes kannákba beleisznak, mocskos ujjukat a tejfölső fazekakba beütögetik, a közönség pedig kénytelen tünni ezen izléstelen rondaságokat. Káromkodásból és átkozódásból áll az adás-vétel, anélkül, hogy valaki megfédkezne ezeket a megszilajodott Angot-okat.

— **A vasárnap délután a főtéren.** Aki meg akar undorodni a mi népüktől, az menjen végig vasárnap délutánonként a főtéren a Csapó-utcától a Szent Anna-utcaig, ötösével-hatosával mennek összefogódzva a dézsahölgyek, lökdösődve, természetesen azért, hogy a büszkén cigározó hadsereg figyelmét és érdeklődését magukra tereljék. Éretlen suhancok kurjongatnak az aszfalton, a maguk módja szerint enyelegve a maguk fajta cselédlányokkal. Gáncsot vetnek a járóelőknek és az öregebbeket majd leütik a lábukról. Rendőr persze nem látható, vagy ha feltűnik is egy-egy, az a fasor között lépdél, mintha nem tartoznék rá az aszfalton duhajkodó izetlenkedő, ordító népség. Pedig ha néhány vasárnapi duhajkodót összefogdosna és lezáratna a rendőrség, mindjárt rendezett képe volna az utcának.

— **Népgyűlés a városházán.** Vasárnap népgyűlés volt a városház udvarán az általános titkos szavazati jog behozatala érdekében. A szónokok tüzes beszédekben szóltak az egybegyűlt közönséghez, mely falrengető éljenzéssel honorálta az ígéreket. A gyűlés rendben folyt le, ami kétségkívül a vezetők érdeme.

— **A Gönczy-utczából.** Van a mi városunknak egy elhagyott, elfelejtett-utczája, mely a Darabos-utczát köti össze a Fűvészkert-utczával. Ez a kis utca arról nevezetes, hogy nyakig gázolnak a sárba a szekerek, melyek véletlenül beletévednek. Sár van ott télen, nyáron egyaránt és az utteren levő pocsolya kiállhatatlan bűz áraszt. (Beküldett.)

— **A siketnéma intézet értesítője.** **Gácsér József** vezető tanár, a siketnéma egyesület ügyeinek előadója megírta az egyesület és iskola két éves működésének történetét egy vaskos füzetben. A gondal szerkesztett füzet hűen számol be az egyesület és iskola áldásos működéséről és meggyőz bennünket arról, hogy erre az ember-szerető intézményre városunknak és egész körzetének nagy szüksége volt. Az emberszeretet munkájára azonban továbbra is szükségük lévén a boldogtalan siketnéma gyermekeknek, ez uton is felkérjük városunknak, vidékének nagy közönségét, hogy ne feledkezzenek meg erről az intézetről.

— **A színházról.** **Zilahi Gyula** jó előadásokban mutatja be a legújabb darabokat. Olykor-olykor azonban **rózsaszín czé. dulákat** is látunk, mintegy gyöngéd figyelmeztetést, hogy ne vigyük leányainkat az előadásra. Nekünk az a nézetünk, hogy ezek a figyelmeztető szinlapok teljesen feleslegesek, hanem az olyan trágár darabok, mint a **Csókpirulák** ne adja az igazgató bérletben, hanem gyönyörködtesse ezekkel a közönséget bérletszünetben. Mert ez esetben azok fogják megnézni az ilyen darabokat, akiknek tetszik és a bérlok nem lesznek mintegy arra kényszerítve, hogy drágán fizetett bérletüket üresen hagyják, vagy nolens-volens, mivel már ki van fizetve bérletük, elmenjenek a színházba. Nem akarunk erényhősök lenni, de azt mégis csak jobban szeretnénk, ha a **Csókpirulák** és ehhez hasonló darabokat mellőznék az igazgató. Azzal ne védekezünk, hogy Budapesten is adják, mert a fővárosnak sok színháza van és finomabb izlésű közönség egyszerűen más színházba megy, ha kedvenc színházába malaczságokkal akarják traktálni. Nálunk azonban csak egy temploma van a művészetnek, hol lehet helye a szellemes pikantériáknak, de nem a vastag durvaságoknak és erkölcstelenség glori-fikálásának. A szinügyi bizottságnak bölcsessége felszólalni ez ügyben és az ilyen obseén darabokat szorítsa a bérletszünetekre, akinek tetszenek a kosoneriák, azok majd felkeresik itt is.

Egyébiránt a **Csókpirulák** cz. selejtes, erkölcstelen darab lekerül a deszkákról, amennyiben **Kovács József** polgármester a darab további előadását betiltotta. A betiltó átirat így hangzik:

Tekintetes **Zilahi Gyula** szinigazgató urnak. Helyben.

A **Csókpirulák** című szindarabnak tartalmát nem tartom összeegyeztetőnek sem Debreczen város közönségének közérkölcslésével, sem pedig a debreczeni színház azon kiválásával, amelynek sikere végett a város a színház fentállásának oly jelentékeny áldozatot hoz.

Aminél fogva eme **Csókpirulák** című szindarabnak előadását polgármesteri kötelességem és jogom szerint ezennel **betiltom**, — s csakis azt türöm el, miután az előadás már meg van hirdetve s miután már kétszer bérletben — a **C.** és **A.** bérlok napjain előadott, ma még a **B.** bérlok napjain is előadassék, nehogy innen eredőleg bármiféle magyarázatok keletkezzenek.

Debreczen, 1905 november 15.

Kovács József,
polgármester.

A polgármester intézkedését bizonyára megnyugvással fogadják mindazok, akik a színházat a művelődés csarnokának tekintik és nem oly szórakoztató helynek, ahol pirulni kénytelen a jobb értetű közönség.

— **Csokonai emlékezete.** A Csokonai kör ma délután Csokonai születésének emlékeztetére felolvasó estét tart, este pedig a színházban előadja **Zilahi Gyula** igazgató **Homonnay Albert** pályanyertes darabját: **Lillát**.

— **Választmányi ülés.** A debreczeni jótékony nőegylet november 18-ikán délután 3 órakor a nőipariskola nagytermében választmányi ülést tart, melynek egyetlen tárgya: a télen rendezendő felolvasások és mulatságok megbeszélése lesz.

— **Nem lesz gyalogjáró.** A boldogfalvi-kertség és a többi külsőségek lakói folyamodtak a tanácshoz, hogy lépne érintkezésbe a **Máv.** igazgatósággal egy az állomáson keresztülvezetendő gyalogjáró létesítése ügyében. A városi tanács a terjedelmes kérvényben felsorolt indokok alapján átirat ez ügyben az igazgatósághoz, mely azonban nem hajlandó az átjárót elkészíttetni. A nevezett igazgatóság ugyanis azt mondja, hogy tanulmánytárgyává tette ugyan a kérelmet, de a fennálló viszonyok nem okolják meg az átjáró kiépítését, mert az állomás két oldalán elterülő városrészeket az állomás két végén levő és egymástól mindössze csak 1243 m. távolságban fekvő felüljáró és aluljáró köti össze egymással, továbbá a város ama része, melyet a város gyalogjáróval akar összekötni, jelenleg majdnem lakatlan, az a néhány épületcsoport pedig, mely a pályaudvar tulsó oldalán fekvő várossal sűrűbb összeköttetésben van, sokkal közelebb fekszik a már meglevő felüljáróhoz, mint a létesíteni kért gyalog átjáróhoz.

Nem tudjuk, honnan vette a **Máv.** igazgatósága információit, annyi azonban bizonyos, hogy a boldogfalvi kertség és az ott elterülő külsőség kérelme jogosult és a kérvény megtagadása pusztán a garasos politika következménye.

— **Olvasóinkhoz.** A törvényhatósági bizottsági tagok között bizonyára igen sokan vannak, akik közgyűlésünk ügyviteli szabályzatát nem ismerik, hasznos dolgot vélünk cselekedni, midőn ezen ügyviteli szabályzatot lapunk mai számához mellékeljük.

— **Zsaluk a városházán.** Kovács József polgármester még az őszi javaslatot adott be a tanácshoz a városház ablakának zsalukkal való ellátására. A tanács a javaslatot kiadta a mérnöki hivatalnak, mely most terjesztette be a zsaluk költségvetését. A legnagyobb elismeréssel fogadjuk a polgármester javaslatát, mert valóban állhatatlan az a hőség, amely a városháza hivatalokban érezhető a nyári hónapokban. A városi tanács legközelebb tárgyalja a javaslatot és bizonyára egyhangulag hozzájárul a zsaluk elkészítéséhez.

— **Az egészségügyi bizottságból.** Az egészségügyi bizottság f. hó 14-ikén ülést tartván, tekintettel a kanyaró terjedésére, az összes elemi iskolák bezárását javasolta. Az elemi iskolák nov. 15-től nov. 27-ig lesznek zárva.

A szabályrendeletek összegyűjtése. Városunk tanácsa már régebben elhatározta, hogy Debreczen sz. kir. város érvényben levő szabályrendeleteit összegyűjteti és kinyomatja azon czélból, hogy a nagyközönség is megszerezhesse ezen gyűjteményt. A szabályrendeleteknek nyomda alá való rendelkezésével a városi tanács Varga Károly első aljegyzőt és Konez Ákos közlevéltárost, tiszteletbeli tanácsnokokat bízta meg, kik már dolgoznak a munka előállításán és rendezésén. A szabályrendeletek gyűjteménye a jövő év elején fog megjelenni.

Villamos csengők, telefonok, villámhárítók berendezését minden terjedelemben, javítását és évi gondozását legjutányosabban és jótállás mellett eszközi **FÖLDVÁRI L.** debreczeni első elektrotechnikai vállalata Kossuth-utca 1. sz. (az udvarban). Villamos felszerelések, zseb-lámpák, kerékpárok és alkatrészek raktára.

Képes árjegyzék ingyen.

Telefon-szám 168

TÓTH BÉLA

gyógyszertára és illatszertárában
gyógyszerészi különlegességek
és illatszerek
a legnagyobb választékban kaphatók.
Eredeti francia és angol gyártmányok.

Ruhafestő

és vegyszeti tisztító intézet

RABÉCZY ANTAL

DEBRECZEN,

Széchenyi-utca 42-ik sz.

Telefon 323.

Fehérnemű
Gőzmosóda!!!

Angol plaidek és takarók,
svéd bőrkabátok **Borsos
Kátánál.**

Uri divat, kalap és fehérnemű
üzlet **Békés Lajos** Debreczen,
Piacz-u. 44. dr. Ujfalussy-ház.
Angol női bluzsokat, férfi
fehérneműket és kelengyéket
mérték szerint a legszebb kivitelben készít.

Hirdetések leközlésére

legalkalmasabb

a városi könyvnyomda-vállalat

kiadásában megjelenő

„A VÁROS”

ezimű heti lap,

mivel ez a nagy keresletnek örvendő lap a város és megye vagyonos közönségének állandóan kezében forog s így a feltűnő átcsinos kivitelű hirdetések egész héten és a hirdetőkre tereli a szükségletét beszerezni óhajtó közönség figyelmét.

TÓTH GYULA
VASKERESKEDŐ, DEBRECZEN, Piacz-utca 20. és 27. szám.

Ajánl legjobb minőségben a tavaszi időnyre kertészeti, gazdasági és méhészeti szerszámokat és felszereléseket: kerti vasbutorok, gyermek-kocsik, fűdőkádak, jég-szekrények, vas- és rézbutorok, peronospora- és kerti feeskendők, minden vas- és fémiparhoz való szerszámok, tüskés kerítés-huzalok, építkezésekhez vasgerendák, vas- és porcellán-kályhák, utóbbiakhoz multiplikátor (hőfejlesztő) betétek. — Legolcsóbb bevásárlási forrás.

TELEFON 308.

MELOCCO PÉTER

TELEFON 308.

GYŐR. ~ ~ ~ BUDAPEST. ~ ~ ~ DEBRECZEN.

Képviselet: Debreczen és Hajdumegye részére: **LUKÁCS VILMOSNÁL**, Hatvan-utca 5.

Márványmozaiklap.
Műkő- és Czeméntárgyár.
Beton és vasbeton.
Építési vállalat.
Átereszek készítése.

Szabadalmazott géppel gyártott **kar-**
mantus és **csömöszölt** Cze-
mentesövek, Csatornázás.
Beton és Granitto Ferrazo burkoló
munkák.

Lukács Vilmosnál kaphatók rendkívül olcsó áron
a **JOHN-féle kéménytoldó,**

mely minden kémény huzatát megjavítja, füstzaklatást megszüntet.

Melléklet a „VÁROS“ 46-iki számához.

166. 1887. bkgy. sz.
7318.

Debreczen sz. kir. város törvényhatósági bizottsági közgyűlésének tanácskozási ügyrende.

I. A bizottsági közgyűlés tartása és összehívása.

1. §. Évenként rendszerint hat rendes közgyűlés tartatik és pedig január, márczius, május, július, szeptember és november hónap második csütörtökén és esetleg következő napjain újabb közgyűlési határozat szerint délután 3 órakor.

A közgyűlések rendszerint d. e. 9 órakor veszik kezdetüket.

2. §. A közgyűlés összehívása a főispán, illetve a polgármester, akadályoztatása esetén pedig ennek helyettese által eszközözendő.

Rendkívüli közgyűlést a főispán saját hatáskörében, vagy közgyűlési határozat folytán bármikor, a polgármester pedig s illetve helyettese csak kivételesen, t. i. ha a főispáni szék üres, vagy a főispán akadályozva van, a mutatózó szükséghez képest hívhat össze.

Rendkívüli közgyűlésen csak oly ügyek tárgyalhatók, melyek a tárgysorozatban befoglaltatnak.

Ugy a rendes, mint a rendkívüli közgyűlések legalább 24 órával az 1886. XXII. t.-cz. 164. §. illetve a 110. és 112. §§-okban megjelölt esetekben legalább nyolcz nappal előbb a tárgy megnevezésével hirtel utján kihirdetendők, s e mellett azokra a közgyűlési tagok egyenként a tárgysorozatot pontosan tartalmazó nyomtatvány által hivandók meg.

II. A bizottsági közgyűlés szerkezete és határozat hozatala.

3. §. Az 1886. XXI. t.-cz. 22. és 51. §§. értelmében, s illetve a szervezési szabályzat 6. §. alapján alakult közgyűlésnek elnöke a főispán, vagy akadályoztatása esetén a polgármester, illetőleg ennek is akadályoztatása esetében a főjegyző.

4. §. A gyűlést az elnök nyitja meg és zárja be, ő vezeti a tanácskozásokat s mondja ki a gyűlés határozatait.

5. §. Közgyűléseken — adott esetekben az 1886. XXI. t.-cz. 85. §. a XXII. t.-cz. 110. §. és a törvényhatósági nyugdíj-szabályzat 69. §. határozmányainak figyelembe tartása mellett — a jelenlevők rendszerint szótöbbséggel határoznak.

6. §. A közgyűlés ülései rendszerint nyilvánosak.

7. §. Magán felek, a határozatok ellen azok kézbesítésétől, illetőleg kihirdetésétől számított 15 nap alatt felelbezhetnek, a szabályrendeletek azonban a kihirdetéstől 30 nap alatt felelbezhetők az illető miniszterhez.

A határidő a kézbesítést, közérdekű határozatokra és szabályrendeletekre nézve pedig a kihirdetést követő naptól számítatik.

Ha a határidő utolsó napja vasárnapra, vagy a Gergely-naptár szerinti ünnepre esik, a fellebbezés a következő köznapon is benyújtható.

8. §. A fellebbezés a polgármesterhez adandó be, ki azt 8 nap alatt jelentéssel felterjeszteni köteles. Rendszerint minden közigazgatási határozat birtokon belől felelbezhető.

Birtokon kívül való felelbezésnek kivételesen és csak akkor van helye:

a) ha ezt különös törvény rendeli el;

b) ha fontos közérdekből, vagy közveszély elhárítása céljából a határozatnak azonnali fogantatása, a tisztí ügyész meghallgatásával mulhatlanul szükségesnek találtván, annak csak birtokon kívül való felelbezhetősége magában a határozatban világosan ki is mondatott.

9. §. A közgyűlés határozatai ellen óvások vagy ellenmondások el nem fogadtnak.

10. §. A közgyűlés által szabályszerűen hozott határozatok 30 nap lefolyása előtt meg nem változtathatók s akkor is írásban beadott indítvány és annak az illető szakosztálytól kikért vélemény folytán rendszeres tárgyalása mellett hozathatik megváltoztató érdemleges határozat.

11. §. A közgyűlés határozatai az érdekelt felek részére hivatalosan kiadandók, másoknak is azonban a bélyeg-illetéken kívül, ivenként 50 kr. díj lefizetése mellett kiadhatók.

III. Napirend.

12. §. A tanácskozás tárgyai a következő sorrendben veendő elintézés alá:

1. A polgármesternek intézkedéseiről és a törvényhatóság állapotáról szóló időszaki jelentése,
2. ügyhátrány jegyzék,
3. felvilágosítások iránti felszólalások (interpellációk),
4. közjogi ügyek és miniszteri rendeletek.
5. hatósági megkeresések,
6. azon ügyek, melyeket a tanács halasztást nem szenvedhetőknek jelöl ki,
7. előbbi határozatokra beadott jelentések,
8. szakbizottmányi javaslatok,
9. a meghatározott időben beadott indítványok és
10. folyamodások.

13. §. A vita alatti tárgyakra vonatkozó indítványok azonnal tárgyalandók, ha a közgyűlés azoknak elnapolását vagy mellőzését el nem rendeli.

14. §. A rendes közgyűlés napirendjére kitűzött tárgyakkal össze nem függő önálló indítványok, a közgyűlési határnap előtt 24 órával, az interpellációk pedig a közgyűlés előtti napon, a polgármesterhez írásban beadandók.

IV. A tanácskozási rend.

15. §. A közgyűlési tagok feljegyeztetés során szólanak.

A feljegyeztetés az elnök által e végre megbízott jegyzőnél történik, ki a szónokokat sor szerint felszólítja.

16. §. A tanácskozási tárgyhoz ugyanazon tagnak kétszernél többször szólani nem szabad, az indítványozó azonban zárszóval élhet

17. §. Szót kérhetnek bármikor azok:

1. kik napi rendet indítványozni,
2. személyes kérdésre válaszolni vagy
3. a gyűlési rendszabályokra hivatkozni akarnak.

Ezenkívül tisztviselők felvilágosításadás végett az elnök engedelmével bármikor felszólalhatnak.

18. §. Beszédet olvasni nem szabad.

19. §. Az indítványozó indítványát visszavonhatja, ha azonban azt más valaki a magáévá teszi, a tárgyalás tovább foly.

20. §. Az interpellációra a válasz vagy azonnal vagy a legközelebbi közgyűlésen megadandó.

Az interpellációra adott válaszhoz, az interpellálónak joga van hozzászólni vagy a válasz tudomásul vételét vagy a kérdésnek napirendre kitűzését indítványozhatja, mi felett a közgyűlés dönt.

21. §. A tanácskozási nyelv a magyar.

V. A szavazás.

22. §. A szavazás tárgyát képező kérdés feltevésében a **napi-rendretéres iránti** indítványának elsősége van a tárgy felett és ennek tárgyalását felfüggeszti, valamint elsősége van azon indítvány-nak is, hogy a tárgyalásnak nincs helye; továbbá elsősége van az elvetésnek a tárgyalás felett, azután a halasztásnak mely kétféle lehet: vagy határozatlan időre, vagy sorozatra halasztás.

23. §. A tanácsi véleménynyel ellátott ügyek eldöntésénél első-sorban mindenkör a tanács előterjesztése teendő fel szavazásra, a többi módosítványok pedig azon sorrendben, amint a tanácsi előter-jesztéshez legközelebb állanak.

Ezen szabály alól kivételt képeznek a pénzkérdések, melyeknek előbb mindig a legnagyobb összeg teendő fel szavazásra.

24. §. Szavazásra a kérdés mindig úgy teendő fel, hogy a szavazás igen-nel, vagy nem-mel történhessék.

25. §. A szavazatok a szőlők szerint vétetnek számba, de ha az elnök, vagy 10 bizottsági tag kívánja: a kérdés, felállítás és ülve maradás utján szavazással döntenek el; azon esetben pedig, midőn valamely törvény különösen rendeli, vagy 20 tag írásban beadott ki-vánatára az elnök a névszerinti szavazást elrendelni tartozik.

26. Névszerinti szavazás esetében a többséget a jegyzőkkel egyetemben az elnök számítja össze s az elnök mondja ki.

27. §. Titkos szavazás esetében, az elnök által három tagból álló, egy vagy több szavazat-szedő bizottság neveztetik ki.

28. §. Az elnök csak szavazatok egyenlősége esetében szavaz és ily módon döntenek el a kérdés.

29. §. Szavazás közben beszédet tartani, vagy a szavazatot in-dokolni nem szabad.

30. §. Azon kérdéseknél, melyeknek eldöntése felelősséget von a szavazókra — ha névszerinti szavazás nem történik — úgy az elnöknek, mint minden közgyűlési tagnak jogában áll a maga ellen-kező szavazatát jegyzőkönyvbe iktattatni.

31. §. A közgyűlési jegyzőkönyvek hitelesítése az 1886. XXI. t.-czikk 55. §. szerint, a kihirdetés pedig a határozatok kifüggesz-tése által történik.

Csak hitelesítésre összehívott közgyűlésen új tárgyat elővenni nem lehet.

VI. A kizárás.

32. §. Egy bizottsági tag sem vehet részt oly tanácskozáso-kban, amelyekben közvetlenül érdekelve van, továbbá a város közja-vadalmait bérlők, vagy azzal szerződési viszonyban vagy perben ál-lók a város közjavadamira vonatkozó, vagy szerződési viszonyból eredő ügyek feletti tárgyalásban részt nem vehetnek, sem a határo-zat hozatalához szavazatukkal nem járulhatnak. (1886. XXI. t.-cz. 50. §.)

VII. Az elnök.

33. §. Az elnök vezeti az ülést és tanácskozásokat, őrködik a csend és rendszabályok megtartása felett, a kérdéstől eltérőket a kérdésre igazítja s a rendet sértő szót — beszéde félbeszakításá-val is — rendre utasítja; rendre utasítás után a szóló mentségét előadhatja.

34. §. Ha a csend huzamosan zavartatik, az elnök csengettyű-vel jelt ad, névszerint felszólítja a csendzavarókat; ha a csendet helyreállítani nem képes, az ülést — egy óránál tovább nem terjed-hető időre — felfüggeszti s a körülmények szerint el is oszlathatja.

35. §. A hallgatóság által, — melynek részére elkülönített karzat van fentartva — okozott csendzavarás vagy egyéb féktelen-ség esetében, ha az elnök egyszeri intésének sikere nincs, második ízben az egyes hallgató, illetőleg az egész hallgatóság az elnök által ki-utasított. Csendzavarók vagy féktelenkedők a kitiltáson kívül a elnök felhívására hatóságilag meg fognak fenyíttetni.

Egyébiránt a hallgatóság akkor is eltávolítható, ha a közgyű-lés valamely ügy tárgyalásánál, az ügy természetéből kifolyólag ezt szükségesnek tartja.

36. §. Az elnök a tárgyaláshoz bármikor szólhat.

VIII. A határozatok végrehajtása.

37. §. A közgyűlés minden határozatát — ha más intézkedés a végrehajtás iránt nem tétetik — a tanács hajtja végre.

38. §. A tiszti ügyész a közgyűlés által elrendelt széksértési kereseteket, a gyűlés tartama alatt azonnal előterjeszti.

Kelt Debreczen sz. kir. város törvényhatósági bizottságának 1887 november 17-én tartott közgyűléséből.

Zöld Mihály,
jegyző.

Magyar királyi belügyminiszter.

80,752. szám.

IV. a.

Ezen ügyrendet ezennel megerősítem.

Budapesten, 1887. évi december hó 28-án.

A miniszter helyett:

Lukács György,
államtitkár.

64.

1888. sz.

A mai napon kellő módon közzé tett jelen szabályrendelet az 1886. XXI. t.-cz. 11. §. értelmében az 1888. évi márczius hó 22. napján lép életbe.

Kelt Debreczen sz. kir. város tanácsának 1888. évi február hó 20. napján tartott üléséből.

Zöld Mihály,
jegyző.

